

er anlagt netop for at rense Dommer Thorup, synes jeg, den højtærede Minister skulde have gaaet den Vej, jeg har nævnt, og det skulde glæde mig, om den højtærede Minister nu vilde sige: Det kan være, jeg burde have gjort det, men jeg vilde handle hurtigt og derfor kom jeg til at ville forsøge den anden Vej.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Samuelson har Ordet for en kort Bemærkning.

Samuelson: Den 10. ds. har den højtærede Undervisningsminister udtalt her i Folketinget: „Hr. Effersøe, Medlem af Landstinget, har forlangt af mig, at jeg skulde oprette et nyt Embede paa Færøerne, en Post beklædt af en Skoleinspektør, der skulde rejse rundt og tvinge Lærerne — „tvinge“ sagde Hr. Effersøe — til at undervise i Dansk. Bortset fra det ganske haabløse i at foretagede dette, tror jeg heller ikke, at dette høje Ting vilde give sin Tilslutning hertil.“

Jeg har henvendt mig til min Kollega Landstingsmand Effersøe og spurgt, om han ikke vilde give mig en Udtalelse om dette Punkt, hvis han kunde huske det, og jeg har fra Landstingsmand Effersøe faaet en kort Udtalelse, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse. Hr. Effersøe skriver:

„Sagens rette Sammenhæng er følgende: Den 25. Maj 1924 tilstillede jeg Undervisningsministeriet en Skrivelse, hvori jeg meget indtrængende og med Angivelse af Motiver foreslog Ministeriet at rejse en Sag om Ansættelse af en særlig Skoleinspektør paa Færøerne, fast ansat og lønnet samt boende paa Øerne. Jeg foreslog, at Ministeriet forelagde Sagen for Lagtinget. I Skrivelsen blev nærmere angivet, hvilke Opgaver denne nye Tjenestemand burde have, men der indeholdes intet i Skrivelsen, der paa nogen Maade berettiger Ministeren til at sige, at jeg har forlangt, at Skoleinspektøren skulde rejse rundt og tvinge Lærerne til at undervise i Dansk; der var hverken Tale om, at Inspektøren skulde tvinge Lærerne, eller at han skulde have nogen særlig Opgave med Hensyn til Lærernes Undervisning i Dansk. Min Henvendelse til Ministeriet — denne Skrivelse“ — altsaa Skrivelsen af 25. Maj 1924 — „var af fuldkommen loyal Art, og dens Formaal var udelukkende at gavne Skolevæsenet paa Færøerne. Den indeholdt intet som helst om Sprogspørgsmaalet. Anden Henvendelse (Ministeren kalder det, at jeg „forlangte“ af hende) har jeg ikke

rettet til Ministeren om Spørgsmaalet: Skoleinspektør. Paa denne Skrivelse af 25. Maj 1924 fra mig, Landstingsmanden for Færøerne, har jeg ikke modtaget Svar.“

Det var denne Udtalelse, jeg gerne vilde tilføje til de Udtalelser, jeg fremsatte til den højtærede Undervisningsminister forleden Dag.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Hans Nielsen: Det ærede Medlem Hr. Rytter gjorde nu i Eftermiddag sin Undskyldning for de skarpe Udtalelser, han tidligere havde fremsat om at besudle sit Fædreland og blive en stor Mand i „Tidens Tegn“. Dermed lader vi det Spørgsmaal ligge. Men naar det ærede Medlem gik saa vidt, at han erklærede, at vi to i Virkeligheden var enige, saa tror jeg, at han tager fejl; *nogen* Meningsforskel er der vist tilbage. For ikke yderligere at forhale Tingets Tid skal jeg blot gøre to Bemærkninger til det ærede Medlem, der i Dag drog Rigtigheden af min Udtalelse om Vejrforholdene paa Færøerne i Tvivl. Det ærede Medlem kan læse, hvad Afdelingschef Jansen ved Meteorologisk Institut har skrevet i et lille Skrift, udgivet af „De danske Atlanterhavsøer“; Der vil han se, at det er ganske rigtigt, som jeg siger, at i 88 pCt. af Aarets Dage har man Storm eller Blæst oppe paa Færøerne, og i 12 pCt. er det stille, og det tilføjes, at Vinden blæser ved Færøerne med stærk Kuling. Skriftet staar til det ærede Medlems Raadighed. Det ærede Medlem troede ikke, at jeg var i Besiddelse af det.

Saa kommer vi til Sparekasserne. Det ærede Medlem havde opdaget en ny Sparekasse paa Færøerne, som vi tidligere ikke kendte noget til. Han tager uden videre og regner med Pengene i denne, og saa bliver der naturligvis et større Beløb. Men det, det drejer sig om, er, at det ærede Medlem forleden Dag paastod, at i Færø Bank og Sparekasse stod der 8 222 394 Kr., og at disse Penge ejedes udelukkende af Fiskerne, idet Købmændene ikke satte Penge i disse to Institutioner, de havde dem anbragt i Forretningen, og efter det skulde Fiskerne være velhavende. Nu har jeg erkundiget mig om, hvordan Kontiene ser ud. 2 053 Konti er under 50 Kr. og udgør 30 000 Kr. i alt, der er 844 Konti à 50—200 Kr., de udgør 92 000 Kr., 529 Konti paa 200—500 Kr. udgør 166 000 Kr., 863 Konti paa 500—2 000 Kr. udgør 897 000 Kr., 387 Konti paa 2 000—5 000 Kr. udgør